

Folkemøtet om forslaget til planprogram for revisjon av Kystsoneplanen for Tromsøregionen – foreløpige innspill fra Forum for natur og friluftsliv Troms.

Generelle bemerkninger

Forum for natur og friluftsliv Troms takker for muligheten til å delta i folkemøtet i dag den 16 juni i anledningen høring av planprogrammet for kystsoneplan for Tromsøregionen. Vi deltok også som observatør på regionalt planforum da denne saken ble behandlet slik at vi så langt er godt fornøyd med de medvirkningsmulighetene vi får. Vi setter stor pris på at planprogrammet legger opp til en god medvirkningsprosess og håper organisasjonene, FNF Troms og andre ressurspersoner får mulighet til å delta i relevante ressursgrupper for økt perspektiv og kunnskapsinnhenting. Dette mener vi er særlig viktig for natur og friluftsliv.

FNF Troms er et samarbeidsnettverk med 13 ulike natur og friluftslivsorganisasjoner tilsluttet- vi er stolte av den kunnskapen, innsats og engasjement for natur og friluft som disse representerer.

FNF Troms mener mange av utfordringene og problemstillingene knyttet til økt bruk og press på sjø og strandsone er riktig beskrevet- og vi mener det er riktig å legge opp til en helhetlig vurdering av samspillet mellom sjø og land. Vi setter også pris på at kystsoneplanen legger opp til en forvaltning som er kunnskapsbasert og at utvikling skal skje innenfor naturens tålegrenser.

Planprogrammet og friluftsliv

Friluftinteressene i Tromsøregionen/planområdet er sterke og mangfoldige. Omgivelsene byr på et rikt spekter av aktiviteter og spenner fra tradisjonell til mer moderne utførelse. Av populære aktiviteter kan vi trekke fram fiske (fra land og fra båt), fangst, jakt, fritidsbåt, kajakk, seiling, roing, kaiting, vindsport, dykking, bading, hvalsafari, fotografering, strandturer, fotturer, besøk av kulturminner m.m. Tromsøregionen de tre kommunene har en høy verdi for friluftsliv - både gjennom de aktiviteter som gjennomføres direkte på vannflaten, og gjennom den opplevelsesverdi og landskapsverdi den gir brukere av de kjente og populære landområdene rundt. FNF Troms vil også trekke fram landskapskvaliteter i internasjonal toppklasse, samt de mange uberørte områdene som en essensiell ramme for friluftsliv utøvelsen. FNF Troms mener ivaretagelse av disse kvalitetene vil være av stor verdi for samfunnet og folkehelsen. I samtale med Tromsø havpadleklubb som FNF Troms har hatt glede av å samarbeide med i relevante saker er det nettopp *opplevelsen* som er verdifull- vakre landskap og muligheter for å utfolde seg i kombinasjon.

Hva kan utdypes bedre?

I [Handlingsplan for friluftsliv, Natur som kilde til helse og livskvalitet](#) kapittel 5 er hensyn til høstingstradisjoner særlig fremhevet som noe som bør styrkes. Videre er handlingsplanen også viktig som veileder for tiltak som er ønsket – også for friluftsliv i tilknytning til og på sjø. **Vi håper denne handlingsplanen kan bli en del av føringene og kunnskapsgrunnlaget i det videre arbeidet med kystzoneplanen.**

Vi savner et økt fokus i kystzoneplanen på høsting og sanking i strandsone og på sjø- dette er aktiviteter av stor betydning i nord i tråd med den nevnte handlingsplanen. Det å drive «matauk» eller «dra kokfisk» er også friluftsliv, selv om dette ofte ikke er tilstrekkelig kjent, likevel er dette aktivitet som er viktig for å ivareta høstingstradisjoner, rekreasjon og kunnskap om eget lokalmiljø.

En annen utfordring vi ser i forbindelse med friluftsliv og kystzoneplaner er at områdene for friluftsliv i sjø (både fiskeplasser og for eksempel padleleder) ikke er like godt kartlagt som de områdene vi har på land. Vi vil derfor anbefale å ta med kartleggingsprosjektet [Forskning på fritidsfiske](#) i regi av Havforskningsinstituttet og en rekke andre aktører innen marin forskning for bedre kunnskapsgrunnlag for lokale fiskeplasser. Troms er en av tre regioner som kartlegges som del av prosjektet som skal gi en oversikt over fiskeplasser og bruken av disse. Denne kartleggingen er også relevant for reiseliv og såkalt turistfiske (som også kan komme i konflikt med det lokale friluftslivet og næring for øvrig.)

Reiseliv

FNF Troms vil i denne omgang ikke gå veldig inn på temaet reiseliv, men det er viktig for våre organisasjoner at besøksforvaltning blir et fokus og at allemannsretten (også i strandsonen) ivaretas. Allemannsretten og en fri strandsone sikrer enhver mulighet til å oppleve denne type friluftsliv.

Havbruk

For natur- og friluftsansjonene fører den planlagte veksten i oppdrettsnæringen til flere bekymringer. Den ene relaterer seg til naturens egenverdi knyttet til negative miljøpåvirkninger på villaks, kysttorsk, viltarter som skarv, oter og kystsel, fjorder, økosystem m.m. Den andre omhandler konsekvensene knyttet til organisasjonenes bruk, både som fysiske hindringer i mye brukte områder, visuelle forstyrrelser i verdifulle landskap og bruksområder, påvirkning i fiskeelver, av kvaliteten på kysttorsken m.m.

FNF Troms er særlig bekymret for at det ikke artikuleres i forbindelse med konsekvensutredning og kunnskapsgrunnlag hvordan usikkerhet skal håndteres- da med tanke på anvendelse av føre-var prinsippet. Eksempler på hvor dette er relevant i forbindelse med vurdering av nye lokaliteter eller utvidelse av eksisterende ser vi eksempelvis på utvalgte områder:

Sjøørret og trafikklssystemet: Vannforskriften skal sikre god økologisk tilstand på vannet vårt, havbruk er en stor påvirker av vannkvalitet. Vi har i dag et trafikklssystem som sier noe om hvor eventuell økning av havbruk kan lokaliseres- systemet har store svakheter da det bare ser på en miljøindikator, lakselus hos villaks. Det er meningen av sjøørret også skal inn som et kvalitetselement, men usikkerhet rundt metodikken har forsinket dette arbeidet. Det man imidlertid vet mye om er virkningene lakselus har på sjøørret- langt på vei er denne påvirkningen svært alvorlig

og gir større utslag enn på villaks. Vi mener dette er eksempel som viser til behovet for å synliggjøre i planprogrammet hvordan usikkerhet rundt konsekvenser skal håndteres.

Vandringsruter og beiteområder- vi har relativt lite kunnskap om dette viktige momentet for hvordan anadrom fisk blir påvirket av havbruk. FNF Troms mener det er svært viktig å unngå plassering av havbruk i områder som er knutepunkt for vandring og beite hos anadrom fisk, blant annet fordi akkumulert lusepåvirkning her kan være betydelig. Vi mener usikkerhet rundt dette temaet må synliggjøres under utredningstema i større grad enn tilfellet er nå.

FNF Troms mener også at kunnskapsgrunnlaget bør utvides fra de to kildene som ligger der nå til å omfatte også nyere forskningsrapporter fra eksempelvis Havforskningsinstituttet- særlig viktig for å redegjøre for omfanget av usikkerhet i konsekvensutredningene.

FNF Troms takker for muligheten til å legge frem disse betraktningene – og ser frem til å bidra til en kystsoneplan som vi håper også skal være en ansvarlig plan med tanke på utfordringene vi ser innen naturmangfold- og klimakrisen. Vi vil komme med et ordinært høringsinnspill innen utgangen av fristen.

Forum for natur og friluftsliv Troms

Christine Myrseth

Fylkeskoordinator
FNF Troms

E-post: agder@fnf-nett.no

Tlf: 91 81 64 71

Web: www.fnf-nett.no/agder

Adresse: FNF-Agder, Postboks 101 4662
Kristiansand S

Org. nr.: 918940359